C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.1r/p-170/23 Judecătoria Drochia sediul Central
1-23018956-03-16r-06122023 Judecător L.Grădinari

D E C I Z I E
În numele Legii
11 decembrie 2023

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ghenadie Liulca
Judecători Oleg Moraru, Viorel Pușcaș
Grefier Carolina Bejenari
Cu participarea:
Procurorului Ira Guțu
Avocatului Grigore Postovanu

a judecat în ședință publică, în ordine de recurs, recursul declarat de către avocatul Grigore Postovanu împotriva încheierii Judecătoriei Drochia sediul Central din 30.11.2023, prin care a fost admis demersul procurorului și prelungită măsura preventivă sub formă de arestare preventivă, cu eliberarea mandatului de prelungire a arestului pe un termen de 30 zile, în privința lui:

> **Țapu Nicolae** *****, născut la *****, numărul de identificare *****, domiciliat în *****, cetățean al Republicii Moldova, studii medii speciale, căsătorit, supus serviciului militar, angajat în câmpul muncii, anterior judecat,

acuzat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.188 alin.(3) lit.d) și art.164 alin.(2) lit.e),f) CP.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ţinând cont de argumentele recursului, materialele cauzei penale prezentate instanței, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

Țapu Nicolae a fost dedus judecății, fiind acuzat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.188 alin.(3) lit.d) și art.164 alin.(2) lit.e),f) CP, imputându-i-se că la data de 05.02.2023, aproximativ pe la ora 01:00, Puşcaş Mihai, de comun acord

cu Rogojina Ilie, Ţapu Nicolae şi Bunea Leonid, toți având același scop al sustragerii al bunurilor altei persoane, împărțind rolurile între ei, fiecare deghizându-se şi mascându-şi exteriorul, camuflând mijlocul de transport, au ajuns în imediata apropiere al depozitului ce aparţine SRL ”Petreanca Agro”, unde prin deteriorarea parțială al peretelui, au pătruns în interiorul depozitului dat, de unde din interior au sustras aproximativ 1500 kg de floarea soarelui.

Fiind pe parcursul sustragerii prinși în flagrant de către paznicul întreprinderii Balea Valentin, toate persoanele enunțate şi-au reconcentrat atenţia asupra imobilizării şi neutralizării pericolului de a fi identificați prin acoperirea forțată cu o cuvertură al feței şi capului ultimului şi i-au aplicat acestuia mai multe lovituri cu pumnii şi picioarele peste diferite părţi ale corpului.

Ulterior, de către persoanele enunțate persoana dată a fost legată de mâini şi picioare contrar voinței sale, acoperindu-i în continuare capul şi fața cu propria scurtă, l-au târât pe acesta la o distanță de aproximativ 600 m în afara intravilanului localității, pe un imaș, unde au continuat să-l lovească cu pumnii şi picioarele peste diferite părți ale corpului, dezbătând acestuia cel puțin 5 dinți şi desfigurându-i fața, după care l-au târât forțat pe malul abrupt al râului Cubolta aflat în apropiere la aproximativ 1 km de localitate, unde l-au amenințat că va fi omorât prin înec, ţinându-l legat la sol la o temperatură joasă, în toiul iernii, până la finisarea sustragerii semințelor de floarea soarelui, după care în final l-au abandonat legat de mâini şi picioare la sol, la temperatura joasă, punându-l în pericol de a fi înghețat sau sfâșiat de către animale sălbatice, s-au sustras de la fața locului cu bunurile sustrase şi cu automobilul cu care se deplasau, îndreptându-se într-o direcție necunoscută, cauzând părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

Tot el, la data de 05.02.2023, aproximativ la ora 01:00, aflându-se în extravilanul satului Petreni, raionul Drochia, de comun acord cu Pușcaș Mihai, Bunea Leonid şi Rogojina Ilie, toți având același scop al răpirii unei persoane pentru a avea posibilitatea de a-şi continua acțiunile infractori ce de sustragere al seminței de floarea soarelui din incinta depozitului ce aparține SRL „Petreanca Agro” situat în satul Petreni, raionul Drochia, din interes material, în urma surprinderii lor în momentul nemijlocit al sustragerii, l-au imobilizat pe paznicul întreprinderii Balea Valentin, prin legarea mâinilor şi picioarelor, cu acoperirea capului şi a feței, i-au aplicat mai multe lovituri cu moinele şi picioarele peste diferite părți ale corpului, l-au târât forțat în automobilul de model „Nisan Sunny” cu numărul de înmatriculare GXP 823 ce aparține lui Puşcaş Mihai, după care l-au transportat pe malul râului Cubolta, unde l-au amenințat cu moartea şi au continuat maltratarea sa, continuând acțiunile de sustragere a seminței de floarea soarelui.

Pe cazul dat Țapu Nicolae a fost reținut la data de 05.02.2023, ora 19:57, și la demersul procurorului, prin încheierea Judecătoriei Drochia sediul Central din 08.02.2023, în privința acestuia a fost aplicată măsura preventivă sub formă de

arestare preventivă pe un termen de 30 zile, cu eliberarea în acest sens a mandatului de arest pe același termen. Ulterior, prin încheierile Judecătoriei Drochia sediul Central în privința lui Țapu Nicolae a fost prelungit termenul arestului, până la 02.12.2023, ora 19:57.

La data de 23.11.2023 procurorul în Procuratura Drochia, Oleg Rusu, a înaintat demers, încuviințat de adjunctul Procurorului General interimar, Aliona Nesterov, solicitând prelungirea față de inculpatul Țapu Nicolae a măsurii preventive sub formă de arestare preventivă încă cu 30 zile, invocând că ultimul ar putea să se eschiveze de la judecată, va putea influența negativ mersul cercetării judecătorești prin determinarea părții vătămate și a martorilor să renunțe sau să-și modifice declarațiile documentate pe parcursul procesului, precum va putea să comită și alte infracțiuni, riscurile în cauză persistând și nediminuându-se.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia sediul Central din 30.11.2023 a fost admis demersul procurorului și prelungită în privința lui Țapu Nicolae măsura preventivă sub formă de arestare preventivă pe un termen de 30 zile, cu eliberarea mandatului de arest pe același termen, începând cu 02.12.2023 până la 01.01.2024, ora 19:57 .

Împotriva acestei încheieri a declarat recurs avocatul Grigore Postovanu, solicitând casarea ei, cu aplicarea față de inculpatul Țapu Nicolae a măsurii preventive de alternativă, cum ar fi arestare la domiciliu.

În argumentarea acestor solicitări apărătorul-recurent a menționat, că prelungirea măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința inculpatului Țapu Nicolae nu a fost justificată suficient sub aspectul că el ar putea să împiedice examinarea cauzei, să se ascundă de la instanță de judecată sau de a influența părțile pe dosar.

Invocă apărătorul-recurent, că la caz procurorul nu a prezentat probe care ar demonstra riscul eschivării. Riscul eschivării trebuie evaluat luând în considerație mai mulţi factori care au legătură cu: caracterul persoanei, valorile sale morale, locuinţa sa, ocupaţia sa, bunurile sale, legăturile familiale şi cu toate tipurile dc legături cu statul.

În accepțiunea recurentului, nu a fost prezentată de procuror nici o probă care ar dovedi faptul, precum că există riscul de a împiedica bună desfășurare a justiției, de a exercita presiuni asupra martorilor, victimei sau coacuzaților.

De asemenea, invocă recurentul că la examinarea demersului de către instanță nu a fost analizată posibilitatea aplicării în privința inculpatului Țapu Nicolae a unei măsuri preventive mai blânde decât arestul preventiv, ținând cont că în arest se află din 05.02.2023.

Inculpatul Țapu Nicolae și apărătorul acestuia, avocatul Grigore Postovanu, au susținut recursul și au solicitat admiterea lui pe motivele și argumentele invocate.

Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Ira Guțu, a solicitat respingerea recursului ca fiind nefondat și menținerea în vigoare a actelor contestate.

Verificând legalitatea verdictului contestat și temeinicia cerințelor formulate în cererea de recurs în raport cu materialele puse la dispoziția instanței pentru soluționarea cauzei, ascultând discursurile participanților procesului, Colegiul penal conchide necesitatea respingerii recursului ca fiind nefondat, păstrând fără modificări încheierea recurată, soluție care este adoptată în corespundere cu dispozițiile art.312 alin.(5) pct.2) CPP, potrivit cărora *în urma controlului judiciar efectuat, instanţa de recurs pronunţă una din următoarele decizii: ...respinge recursul*.

Analizând solicitările recursului în raport cu motivele expuse în încheierea contestată, Colegiul reține, că prima instanță a dat deplină eficiență normelor internaționale și celor naționale, ce reglementează dreptul persoanei la libertate și condițiile de restrângere a acestui drept, precum și dispozițiilor legislației naționale cu privire la modul, condițiile și temeiul de aplicare/prelungire a măsurii preventive. În argumentarea acestei concluzii Colegiul va menționa următoarele.

În continuare Colegiul notează, că potrivit prevederilor art.175 alin.(2) CPP, *măsurile preventive sunt orientate spre a asigura buna desfăşurare a procesului penal sau a împiedica bănuitul, învinuitul, inculpatul să se ascundă de urmărirea penală sau de judecată, spre aceea ca ei să nu împiedice stabilirea adevărului ori spre asigurarea de către instanţă a executării sentinţei*.

Potrivit art.185 alin.(1) CPP, *arestarea preventivă constă în deţinerea învinuitului, inculpatului în stare de arest în locurile şi în condiţiile prevăzute de lege. Arestarea preventivă constituie o măsură excepţională şi se dispune doar atunci când se demonstrează că alte măsuri nu sunt suficiente pentru a înlătura riscurile care justifică aplicarea arestării*.

În conformitate cu prevederile art.176 alin.(1) CPP, *măsurile preventive pot fi aplicate de către procuror, din oficiu ori la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanţa de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile, susţinute prin probe, de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanţă, să exercite presiune asupra martorilor, să nimicească sau să deterioreze mijloacele de probă sau să împiedice într-un alt mod stabilirea adevărului în procesul penal, să săvârşească alte infracţiuni ori că punerea în libertate a acestuia va cauza dezordine publică. De asemenea, ele pot fi aplicate de către instanţă pentru asigurarea executării sentinţei*, alin.(2) al acestei norme stipulând, că *arestarea preventivă şi măsurile alternative de arestare se aplică numai persoanei care este învinuită, inculpată de săvârşirea unei infracţiuni*

pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de trei ani şi doar în condiţiile prevăzute de prezentul cod.

Totodată, potrivit art.186 alin.(2) CPP, *perioada de ţinere în arest a învinuitului, inculpatului nu poate depăşi un termen rezonabil, stabilit în funcţie de complexitatea investigaţiilor necesare pentru descoperirea adevărului şi ţinând cont de obligaţia de celeritate în soluţionarea cauzei penale în care învinuitul sau inculpatul este ţinut în stare de arest*, la alin.(4), fiind stipulat, că *termenul arestului poate fi prelungit doar atunci când alte măsuri preventive neprivative de libertate nu sunt suficiente pentru a înlătura riscurile care justifică aplicarea arestului preventiv şi şi-au păstrat actualitatea condiţiile şi criteriile stipulate la art.175, 176 şi 185*.

Potrivit art.5 alin.(1), lit.c) din CEDO, care stipulează, că *orice persoană are dreptul la libertate şi la siguranţă. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția dacă a fost arestat sau reţinut în vederea aducerii sale în faţa autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănui că a săvârşit o infracțiune sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârşească o infracțiune sau să fugă după săvârşirea acesteia*.

Respectiv, Colegiul penal consideră, că instanța de fond la momentul examinării demersului corect a concluzionat necesitatea menținerii inculpatului Țapu Nicolae în continuare în stare de arest, el fiind pus sub învinuire pentru comiterea cu intenție a două infracțiuni ce fac parte din categoria de infracțiuni grave, pentru care, în cazul în care i se va dovedi vinovăția, riscă să primească pedeapsa închisorii de până la 12 ani, ceea ce ar putea duce la eschivarea acestuia, la ingerința acestuia în mersul normal al procesului judiciar, exprimată prin comunicarea și influențarea persoanelor ce au atribuție la cauza dată.

Colegiul penal menționează, că pe cauză sunt prezente probe care confirmă existenţa bănuielii rezonabile de comitere de către inculpat a infracţiunii lui imputate. Această bănuială este confirmată prin probele acumulate și prezentate de acuzare la rechizitoriul ce a fost transmis în instanță de judecată, cum ar fi plângere depusă de Darie Chiril privitor la sustragerea din depozit a circa 1500 kg de floarea soarelui și maltratarea paznicului Balea Valentin; plângere depusă de Balea Valentin prin care solicită luarea de măsuri cu persoanele necunoscute care l-au maltratat, legat și amenințat cu omorul; procesul-verbal din 05.02.2023 de cercetare la fața locului; procesul-verbal din 05.02.2023 de audiere a părții vătămate Balea Valentin; raport de expertiză judiciară, datată cu 06.02.2023, potrivit căreia Balea Valentin prezintă leziuni ușoare (lipsa traumatică a 4 dinți, etc).

Colegiul penal notează, că în conformitate cu art.6 CPP, *bănuiala rezonabilă presupune suspiciune care rezultă din existența unor fapte şi/sau informații care ar convinge un observator obiectiv că s-a comis ori se pregătește comiterea unei*

infracţiuni imputabile unei anumite ori anumitor persoane şi că nu există alte fapte şi/sau informaţii care înlătură caracterul penal al faptei ori dovedesc neimplicarea persoanei. Faptele care conturează o bănuială rezonabilă nu trebuie să fie la același nivel ca și cele necesare pentru a justifica o condamnare (*Erdagoz c. Turciei*).

Cu referire la semnificația în fapt a ”bănuielii rezonabile” ca concept incorporat în garanțiile legalității privării de libertate, Curtea Europeană a notat, că ”bănuiala rezonabilă” că a fost comisă o infracțiune presupune existența unor fapte sau informații care ar convinge un observator obiectiv că persoana în cauză ar fi comis o infracțiune. Cu toate acestea, ceea ce poate fi considerată ca fiind ”rezonabil” va depinde de toate circumstanțele cazului particular (*Erdagöz c.Turciei, Fox, Campbell şi Hartley c. Regatului Unit*).

CtEDO în cauza *Brogan şi alţii c. Regatului Unit*, și *Murray c. Regatului Unit* a enunțat, că faptele care conturează o suspiciune nu trebuie să fie la același nivel ca și cele necesare pentru a justifica o condamnare.

Colegiul penal deduce, că instanța de fond soluționând întrebarea privind prelungirea arestului preventiv, a dat deplină eficiență prevederilor legii procesual-penale în acest aspect, a argumentat concluziile făcute în suportul soluției adoptate, ținând cont de cadrul legal existent. Instanţa întemeiat a statuat asupra faptului, că există motive rezonabile de a presupune, că inculpatul se va eschiva de la judecată, prin ce va împiedica mersul normal al procesul judiciar.

Justețea prelungirii de către instanță a termenului arestării preventive a inculpatului Țapu Nicolae, pe lângă prezența bănuielii rezonabile în comiterea de către acesta a infracțiunilor incriminate, reiese inclusiv din faptul, că la momentul soluționării demersului au persistat și nu s-au diminuat riscurile invocate de procuror.

Colegiul consideră, că instanța întemeiat s-a ghidat de faptul că la momentul soluționării demersului a fost actuală suspiciunea că fiind plasat în libertate inculpatul, percepând severitatea pedepsei pe care o riscă pentru fapta adusă în învinuire, se va eschiva de la judecată cu scopul de a evita răspunderea penală, iar aceasta ar avea consecințe negative asupra procesului penal.

Colegiul penal consideră, că la înaintarea demersului a fost confirmat riscul eschivării inculpatului de la judecată, or, probabilitatea unei pedepse sub formă de închisoare pentru fapta comisă, ar putea să-l incite pe Țapu Nicolae să se ascundă. În acest sens, luând în considerație caracterul premeditat şi pericolul social al faptei aduse în învinuire lui Țapu Nicolae, având în vedere că se pretinde că tâlhăria a fost comisă în complicitate cu alte persoane de asemenea puse sub acuzare, Colegiul conchide că este oportună ținerea inculpatului în continuare în detenție provizorie, în vederea excluderii riscului eschivării acestuia sub pretextul primirii unei pedepse sub formă de închisoare. În sensul dat e relevantă jurisprudența CtEDO, în cauza *Wemhoff vs Germania* Curtea a statuat, că gravitatea pedepsei la

care acuzatul se poate aștepta în caz de condamnare poate fi considerată în mod legitim, ca fiind de natură a-l incita să fugă.

De asemenea Colegiul penal consideră, că la caz este actuală suspiciunea că fiind plasat în libertate inculpatul Țapu Nicolae va comunica cu complicii săi, cu partea vătămată și cu martorii care deși au fost chestionați la urmărirea penală, însă totuși care pot fi influențați în vederea schimbării declarațiilor.

Ținând cont că până la moment încă nu au fost cercetate toate probele invocate de părți, urmând a fi audiați martorii apărării și inculpații, este prezentă suspiciunea, că Țapu Nicolae va întreprinde și alte acțiuni ilegale în vederea formării unei poziții de dezvinovățire, prin ce va induce în eroare procurorul și instanța de judecată.

Deci, punerea în pericol a bunei desfășurări a procesului penal este condiționată de eventuala comunicare a inculpatului cu partea vătămată, complicii săi și cu martorii, fiind prezentă suspiciunea că Țapu Nicolae ar putea să-i influențeze în vederea schimbării declarațiilor deja documentate.

Prezența riscului ingerinței în cursul normal al urmăririi penale denotă și prezența riscului comiterii altor infracțiuni, cum ar fi amestecul în înfăptuirea justiției, constrângerea de a face declarații, determinarea la depunerea de declarații mincinoase.

Cât privește riscul comiterii altor infracțiuni în cazul unei eventuale eliberări de sub arest, acesta este confirmat prin informațiile din revendicarea eliberată pe numele lui Țapu Nicolae, din care rezultă că acesta nu este pentru prima dată în conflict cu legea, în privința acestuia la 18.11.2021 a fost emisă sentință de condamnare în baza art.264^1 alin.(4) CP la o pedeapsă de 3 luni închisoare, fiind eliberat la 17.02.2022 după ispășirea pedepsei. Aceste circumstanțe de asemenea denotă prezența unei bănuieli că fiind cercetat în libertate, inculpatul Țapu Nicolae va continua să comită infracțiuni.

Astfel, Colegiul consideră, că la momentul soluționării demersului instanța corect a apreciat că restricțiile impuse față de inculpat au asigurat înlăturarea riscurilor menționate supra, fiind justificată la acel moment necesitatea restrângerii dreptului garantat al inculpatului la libertate prin prisma art.5 al Convenției. În acest sens s-a luat în considerație prezența riscurilor descrise, caracterul și gravitatea faptei ce i s-a adus în învinuire inculpatului, precum și circumstanțele comiterii acesteia, fiind respectat principiul proporționalității, or, măsura prelungită în privința inculpatului nefiind disproporționată cu necesitatea apărării într-o societate democratică a interesului public, reieșind din faptul că interesul social al protejării societății primează interesului personal al inculpatului de a fi cercetat în stare de libertate.

Deci, la moment, Colegiul consideră imposibilă aplicarea față de inculpat a unei alte măsuri preventive, mai blânde decât arestarea preventivă, or, temeiurile ce

au stat la baza aplicării acesteia, își menține actualitatea, riscurile reținute în sarcina inculpatului persistă până la moment și nu s-au diminuat, fapt ce a și determinat instanța de a admite demersul înaintat de către procuror cu privire la prelungirea arestului, or, arestarea preventivă este necesară pentru evitarea comportamentului necorespunzător al inculpatului, în vederea asigurării bunei desfășurări a procesului judiciar, alte măsuri preventive în acest sens fiind ineficiente.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul penal conchide, că încheierea instanței de judecată privind prelungirea arestării preventive a inculpatului Țapu Nicolae este întemeiată și urmează a fi menținută, cu respingerea recursului declarat de apărător, ca fiind nefondat.

Conducându-se de prevederile art.312 alin.(5) pct.2) și art.329 CPP, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul declarat de către avocatul Grigore Postovanu împotriva încheierii Judecătoriei Drochia sediul Central din 30.11.2023, prin care a fost admis demersul procurorului și prelungită măsura preventivă sub formă de arestare preventivă, cu eliberarea mandatului de prelungire a arestului pe un termen de 30 zile, în privința lui **Țapu Nicolae *****, se respinge ca nefondat, cu menținerea respectivei încheieri și a mandatului fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător: